

[Lone Dybkjær]

for det har ministeren hidtil ikke gjort på dette område.

Der er ikke tale om, at der foregår noget ulovligt. Det, vi har sagt, er, at denne kæmpevirksomhed, som D.O.N.G. A/S har udviklet sig til gennem de sidste 3 år, ikke har været underkastet den samme parlamentariske diskussion, som ellers langt mindre områder er. Det er ting, der er gået igennem finansudvalget, de er derfor klart lovlige, men normalt har vi jo det princip, at når der skal ske noget nyt, så foregår det gennem første, anden og tredje behandling i folketinget, eventuelt ved et beslutningsforslag gennem første og anden behandling. Alt sammen i offentlighed, ikke noget, der bare foregår internt i finansudvalget.

Det er hovedproblemet med D.O.N.G. A/S, og det betyder også, at alt, hvad D.O.N.G. foretager sig, kommer de til at foretage sig efterhånden, stykkevis og delt.

Det mest klare eksempel – og det er et af dem, der ikke står her – er dette: hvordan skete det, at D.O.N.G. overhovedet blev omdannet til D.O.N.G.? Ja, det skete ved et fortroligt aktstykke den 3. december 1973 umiddelbart inden valget den 4. december 1973. Da blev D.O.N.G. pludselig omdannet til også at være et olieselskab og fik 200 mill. kr. i garanti, sådan at man kunne købe olie. Det fremgår indirekte af de efterfølgende aktstykker. Der kan man læse, at fra at have været et naturgasselskab er det pludselig et olie- og naturgasselskab. Ikke ulovligt; men man kan dog ikke sige, det har været underkastet nogen voldsom offentlig diskussion, når det er foretaget på grundlag af et fortroligt aktstykke. Så får vi det samme stykkevis og delt, og pludselig kommer der en eneretsbevilling til geotermi, og så får vi geotermisk energi, og så får vi pludselig denne kæmpediskussion om den ene milliard kroner i revolverende statsgaranti, som vi skal tage bestemmelse om, fordi ministeren går ud og laver oliehandel.

Det er da rigtigt, at man ifølge D.O.N.G.s vedtægter godt kan lave oliehandel; men det har strengt taget aldrig været diskuteret her i folketinget, om det nu også var det, D.O.N.G. skulle befatte sig med.

Det, der er nyttigt, er nu at få diskuteret og klarlagt spørgsmålet om, hvad formålet med D.O.N.G. skal være, hvad udviklingen skal være. Så kan vi også tage diskussionen

om, hvorvidt vi skal gå ind i indvinding og efterforskning. Det står godt nok i vedtægterne, men disse vedtægter har som sagt aldrig samlet været ordentligt diskuteret. Det er det ene.

Det andet, som også hr. Niels Anker Kofoed har været inde på, er hele spørgsmålet om kontrollen med systemet. Det er ikke tilfredsstillende, at ministeren ved at holde en lille ekstraordinær generalforsamling med sig selv i en frokostpause kan udpege et nyt bestyrelsesmedlem. Det er dog ikke den helt store parlamentariske kontrol. Stadig væk er det ikke ulovligt, men spørgsmålet er bare, hvilken indflydelse vi andre kan have.

Nu har vi også hørt, der kunne være diskussion om, hvorvidt det nu er den rigtige udnævnelse. Igen har ministeren altså nogle et hundrede procents beføjelser, og kun, hvis man laver ministerstorm, har man mulighed for at ændre på det.

På samme måde fandt ministeren ud af – og det er ikke en kritik af den nuværende arbejdende bestyrelsesformand – at nu skulle man have en arbejdende bestyrelsesformand i D.O.N.G. Jeg gad vidst, om det har øget kontrollen med systemet. Bestyrelsen skulle ellers være den, der fungerede kontrollerende over for, hvad virksomheden i øvrigt foretog sig, og her bliver det en sammenblanding.

Stadig væk tror jeg ikke, der er noget galt med, hvad D.O.N.G. foretager sig; det er ikke det, jeg vil antyde. Men det er et spørgsmål, om det er tilfredsstillende for os andre, at ministeren på den måde fuldstændig alene kan udnævne bestyrelsesmedlemmer og hurtigt komme med sine beslutninger og kræve, at nu skal der tages stilling, for ellers går det hele på gulvet. Det er ikke godt for os andre med det beslutningsgrundlag.

Til spørgsmålet om, hvordan man kan udøve kontrollen, vil jeg sige, at vi – forslagsstillerne – har ikke lagt os fast på nogen model. Jeg mener, der er forskellige former, der skal frem, men jeg vil med det samme sige, at vi ønsker ikke DSB. Vi ønsker en anden form end den eksisterende, en eller anden anden aktieselskabsform, for vi tror, det er nyttigt nok, at man kører med et aktieselskab. Det kan være med et repræsentantskab, hvor man har de politiske partier repræsenteret. Man kan også have andre i repræsentantskabet, eller det kan være, man overvejer, om det skal være andre end staten, der er